ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
SUPREME BAR COUNCIL

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян" № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.bg

Изх. ....83.....
Дата ..22.01.....2021 г.

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДО
НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
В 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ,
представляван от адв. Ралица Негенцова

на осн. чл. 122, ал. 1, т. 11, предл. второ от Закона за адвокатурата

Относно:
Промени в Закона за адвокатурата, насочени към усъвършенстване на уредбата за упражняване на адвокатска професия

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

В рамките на правомощието си по чл. 122, ал. 1, т. 11, предл. второ от Закона за адвокатурата – да прави предложения за усъвършенстване на

законодателството, на свои заседания от 15.01.2021 г. и 22.01.2021 г. Висшият адвокатски съвет взе решение за иницииране на законодателната промяна, насочена към ограничаване на основанията за несъвместимост при упражняване на адвокатска професия и уредба на едноличните адвокатски дружества.

С настоящото писмо Ви предлагаме да бъдат извършени следните промени в Закона за адвокатурата, които ще облекчат условията за упражняване на адвокатска професия:

I. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОМЯНА В ЧЛ. 57 И СЛ. ОТ ЗАКОНА ЗА АДВОКАТУРАТА И ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕДНОЛИЧНО АДВОКАТСКО ДРУЖЕСТВО

1. Висшият адвокатски съвет предлага уреждане на възможността един адвокат да осъществява своята дейност чрез еднолично адвокатско дружество, като се промени досегашния режим, при който съществуването на еднолично адвокатско дружество беше недопустимо.

Конкретните предложения са следните:

1.1. В чл. 57, ал. 1, изр. 1 се изменя както следва: *„Адвокатско дружество може да се образува от един или повече адвокати, както и адвокати от Европейския съюз, трайно установени на територията на Република България или временно упражняващи професията при условията на чл. 19 г.“.*

1.2. Сегашната разпоредба на чл. 58 става ал. 1, като се създава нова алинея 2 със следното съдържание:

„Когато адвокатското дружество се учредява от един адвокат, вместо договор се съставя писмен учредителен акт със съдържанието по ал. 1.“

1.3. В чл. 59, ал. 1 след думата „дружество“ се поставя запетая и се добавят думите *„съответно „еднолично адвокатско дружество“*

1.4. В чл. 69 се създава нова алинея 4 със следното съдържание::

„(4) Адвокатът, образувал еднолично адвокатско дружество, решава еднолично всички въпроси от компетентността на общото събрание, за което съставя протокол в писмена форма.“

1.5. В чл. 70 Създава се нова алинея 5 със следното съдържание *„Едноличното адвокатско дружество се управлява и представлява лично от адвоката, който го е образувал.“.*

1.6. В разпоредбата на чл. 71, ал. 1 се създава ново изречение 3 със следното съдържание *„Когато адвокатското дружество е еднолично, с упълномощаването на дружество се счита упълномощен и адвокатът, който го е образувал.“*

1.7. В разпоредбата на чл. 73 се създава нова ал. 3 със следното съдържание: *„Едноличното адвокатско дружество се прекратява със смъртта на адвоката, освен ако наследник не е адвокат и не поиска продължаване на дейността на дружеството.“.*

2. Необходимост и мотиви за законодателна промяна, създаваща уредба на еднолично адвокатско дружество.

Предложената законодателна промяна ще даде възможност на един адвокат да осъществява своята дейност чрез по-разнообразни правноорганизационни форми, без да зависи непременно от сдружаването си с други адвокати, като това ще му даде свобода най-вече да избере данъчния режим, по който да се облага – по реда на Закона за данъка върху доходите на физическите лица или по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Така адвокатът ще може да съобрази избрания режим според обема и характера на работата си и направените разходи. Същевременно, промяната ще даде възможност отделните адвокати да имат равни възможности, заедно с адвокати, решили да осъществяват своята дейност съвместно чрез адвокатско дружество, както и с адвокатите от Европейския съюз. Подобна промяна е особено важна в условията на настоящата криза, в която към момента не са предприети ефективни мерки за облекчаване дейността на адвокатите.

Висшият адвокатски съвет продължава да счита, че следва да бъде увеличен прагът на нормативно признатите разходи за адвокатите, но уредбата на едноличното адвокатско дружество ще създаде повече гъвкавост и възможност за избор пред отделния адвокат за това по кой режим да се облага с оглед на характера и обема на дейността си (по ЗДДФЛ или по ЗКПО), като по същество се достигне и до приспадане на пълния размер на извършените разходи за дейността при облагане на по реда на ЗКПО.

II. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОМЯНА В ЧЛ. 5, АЛ. 2, т. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА АДВОКАТУРАТА И ОТПАДАНЕ НА ЧАСТ ОТ ИЗИСКВАНИЯТА ЗА НЕСЪВМЕСТИМОСТ.

1. Висшият адвокатски съвет предлага *да отпадне забраната, предвидена в чл. 5, ал. 2, т. 1 от Закона за адвокатурата (ЗА), която*

препятства адвокат бъде „управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество“ и е въведена като пречка за вписване на адвокат.

2. Необходимост и мотиви за промяна на законодателството.

Отпадането на забраната един адвокат да бъде същевременно управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество ще допринесе в цялост за оборота, без същевременно да се накърни независимостта на адвоката чрез съществуващото изискване за несъвместимост за адвокат, ако има качеството търговец. Подобна промяна ще отговори на развитието на обществените отношения, тъй като посочените забрани са остарели, несъвместими със заложените сходни стандарти за несъвместимост в повечето европейски държави.

Съществуващото ограничение е лишено от смисъл, особено в случаите, в които търговското дружество е еднолична собственост на адвоката. Забраната адвокатът да бъде управител на дружество, респ. изпълнителен директор на дружество, включително негово собствено дружество, лишава адвокатите от възможност да използват квалификацията, знанията и уменията си в друга сфера на дейност, каквато е управлението на търговски дружества. Доколкото адвокатска дейност не е търговска дейност, то и принципът за несъвместимост, прогласен в чл. 5, ал. 2, т. 1 следва да бъде запазен като се запази единствено забраната адвокатът да бъде търговец.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Като орган, оправомощен да дава становища по проекти на нормативни актове и да прави предложения за усъвършенстване на законодателството (чл. 122, ал. 1, т. 11 от ЗА) и в изпълнение на конституционно признатата си функция да подпомага гражданите и юридическите лица в защита на техните права и законни интереси, Висшият адвокатски съвет Ви предлага в спешен порядък да бъдат предприети действия за законодателна промяна, съгласно приложения Проект на Закон за изменение и допълнение на адвокатурата.

Пред Висшия адвокатски съвет, Народното събрание на Република България и българското общество стои необходимостта за нов, модерен и съобразен с развитието на адвокатската дейност нов Закон за адвокатурата. До неговото изготвяне и приемане обаче, с оглед на факта,

че адвокатите не бяха подпомогнати по никакъв начин от държавата в условията на безпрецедентната криза, породена от COVID-19, направените предложения са добра стъпка в процеса по удовлетворяване на исканията на адвокатурата, облекчаване условията на работа на отделния адвокат и спомагане за по-гъвкавото данъчно облагане на самостоятелно упражняващите дейността си адвокати.

Направените предложения са удачни, обосновани и мотивирани, като приемането им ще допринесе за усъвършенстване на нормативната уредба без с това да се засегнат други конкурентни ценности, без да се вмени административна или друга тежест за държавата или засегнатите субекти.

Ето защо, Висшият адвокатски съвет изразява увереността си, че предлаганите промени в Закона за адвокатурата са насочени към осигуряването на по-добро качество на предлаганите адвокатски дейности и като председател на 44-тото Народно събрание, ще инициирате внасянето им като законопроект, който да доведе до усъвършенстване на законодателството.

За улеснение прилагаме текст на Законопроект, ведно с Мотиви и предварителна оценка за въздействието.

Приложение:

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, ведно с мотиви и Предварителна оценка за въздействието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на
Закона за адвокатурата

(*Обн. ДВ, бр. 55 от 25 юни 2004 г., изм. и доп., ДВ бр. 43 от 20 май 2005 г., изм., ДВ, бр. 79 от 4 октомври 2005 г., бр. 10 от 31 януари 2006 г., бр. 39 от 12 май 2006г., ДВ, бр. 105 от 22 декември 2006 г., бр. 59 от 20 юли 2007 г., бр. 69 от 5 август 2008 г.,бр. 53 от 13 юли 2010 г., бр. 101 от 28 декември 2010 г., бр. 82 от 21 октомври 2011 г., бр. 97 от 7 декември 2012 г., изм. ДВ. бр.32 от 22 Април 2016г., доп. ДВ. бр.110 от 29 Декември 2020г.)*

§ 1. В чл. 5, ал. 2, т. 1 текстът „управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество“ се заличава.

§ 2. В чл. 57, ал. 1, изр. 1 се изменя както следва: „*Адвокатско дружество може да се образува от един или повече адвокати, както и адвокати от Европейския съюз, трайно установени на територията на Република България или временно упражняващи професията при условията на чл. 19 г.*“,

§ 3. Сегашната разпоредба на чл. 58 става ал. 1, като се създава нова алинея 2 със следното съдържание:

„Когато адвокатското дружество се учредява от един адвокат, вместо договор се съставя писмен учредителен акт със съдържанието по ал. 1.“

§ 4. В чл. 59, ал. 1 след думата „дружество“ се поставя запетая и се добавят думите *„съответно „еднолично адвокатско дружество“.*

§ 5. В чл. 69 се създава нова алинея 4 със следното съдържание::

„(4) Адвокатът, образувал еднолично адвокатско дружество, решава еднолично всички въпроси от компетентността на общото събрание, за което съставя протокол в писмена форма.“

§ 6. В чл. 70 Създава се нова алинея 5 със следното съдържание *„Едноличното адвокатско дружество се управлява и представлява лично от адвоката, който го е образувал.“.*

§ 7. В разпоредбата на чл. 71, ал. 1 се създава ново изречение 3 със следното съдържание *„Когато адвокатското дружество е еднолично, с упълномощаването на дружество се счита упълномощен и адвокатът, който го е образувал.“*

§ 8. В разпоредбата на чл. 73 се създава нова ал. 3 със следното съдържание: *„Едноличното адвокатско дружество се прекратява със смъртта на адвоката, освен ако наследник не е адвокат и не поиска продължаване на дейността на дружеството.“.*

§ 9. Създава се нов чл. 75а със следното съдържание: *„За едноличното адвокатско дружество се прилагат съответно всички разпоредби за адвокатското дружество, доколкото в този закон не е предвидено друго.“.*

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата

Адвокатска дейност се осъществява освен самостоятелно от отделни адвокати и чрез различни форми за съвместно упражняване на адвокатската професия. Законопроектът предвижда промени в организацията и дейността на адвокатските дружества, като предвижда въвеждане на едноличното адвокатско дружество.

В съответствие с Директива № 98/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 16 декември 1998 г. за облекчаване на постоянното упражняване на адвокатската професия в страна членка, различна от тази, в която е придобита квалификацията, се предлага възможност за образуване на еднолично адвокатско дружество, каквато възможност съществува в законодателството на голяма част от държавите членки, но не съществува по националното право за българските адвокати и адвокатите от Европейския съюз.

Законопроектът създава правна възможност всеки адвокат съобразно нуждите си и обема на работа да избере дали да упражнява адвокатска професия и да получава доходите си от нея като физическо лице, извършващо независима икономическа дейност, или да упражнява професията си самостоятелно чрез еднолично адвокатско дружество, като се възползва от данъчния режим за облагане на приходите от дейността на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Това няма да има негативен ефект за бюджета. Напротив – ще се осигури възможността при структуриране на дейността под формата на Еднолично адвокатско дружество облагането на дейността да се извършва по ЗКПО и по този начин всички реално извършени разходи за дейността на адвоката да бъдат приспаднати от приходите от дейността, без съществуващото ограничение за нормативно-признатите разходи по ЗДДФЛ да бъде приложимо в този случай. По този начин ще се създаде и по-голяма прозрачност в дейността на адвокатите и техните доходи, като ще бъде оставена на адвокатите преценката как да изберат да организират дейността си.

Законопроектът предлага и отпадането на забраната адвокат да бъде управител в търговско дружество, както и изпълнителен директор на акционерно дружество. Сега действащата разпоредба на чл. 5, ал. 2, т. 1 ЗА не забранява на адвокат да бъде съдружник или акционер в дружество, съответно член на управителен орган, но му забранява да бъде управител или изпълнителен директор, което ограничение е лишено от смисъл особено в случаите, в които търговското дружество е еднолична собственост на адвоката. Забраната адвокатът да бъде управител на дружество, респ. изпълнителен директор на дружество, лишава адвокатите от възможност да използват квалификацията, знанията и уменията си в друга сфера на дейност, каквато е управлението на търговски дружества. Доколкото адвокатска дейност не е търговска дейност, то и принципът за несъвместимост, прогласен в чл. 5, ал. 2, т. 1 следва да бъде запазен като се запази забраната адвокатът да бъде търговец.

За прилагането на промените, предвиждани със законопроекта, не санеобходими нови финансови средства и други ресурси (чл. 28, ал. 2, т. 3 ЗНА), като законът няма да окаже нито пряко, нито косвено въздействие върху държавния бюджет.

Очакваните от приемането на предложения законопроект резултати са подобряване условията за самостоятелно упражняване на адвокатска професия и организация на дейността на адвокатите, което ще се извършва по техен избор.

Законопроектът е съобразен с релевантното право на Европейския съюз, в частност с Директива 77/249/ЕИО на Съвета на Европа от 22 март 1977 г. за облекчаване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата да се оказват правни услуги, Директива 98/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 16 февруари 1998 г. за облекчаване на постоянното упражняване на адвокатската професия в страна членка, различна от тази, в която е придобита квалификацията, с Хартата на основните права на Европейския съюз, както и с Етичния кодекс на ССВЕ /Съюз на адвокатурите и правните общества в Европа/.

Предложенията на законопроекта се подкрепят от адвокатската общност. В рамките на правомощията на ВАДвС по чл. 122, ал. 1, т. 11 от ЗА да прави предложения за усъвършенстване на законодателството, на 15.01.2021 г. е взето и решение на Висшия адвокатски съвет за иницииране на законодателната промяна, насочена към ограничаване на основанията за несъвместимост при упражняване на адвокатска професия и уредба на едноличните адвокатски дружества, направено.

ВНОСИТЕЛИ:

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

I. Основания за законодателна инициатива

В действащия Закон за адвокатурата не е предвидена възможност за учредяване на Еднолично адвокатско дружество. Правната възможност за създаване на Еднолично адвокатско дружество ще облекчи до голяма степен работата на адвоката, ще му позволи да работи и да се включи по-ефективно в общия стопански оборот и да избере по-удачния според нуждите и дейността му данъчен режим на облагане. Същевременно отпадането на забраната адвокатът да бъде управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество ще подпомогне и самия търговски оборот, тъй като ще способства възможността адвокатът да допринесе за него чрез своите знания, опит и професионализъм, за които има зададени допълнителни стандарти и изисквания спрямо други лица, които могат да заемат тези длъжности.

II. Заинтересовани групи

Предлаганата промяна ще засегне адвокатите и адвокатската общност.

III. Анализ на разходите и ползите

Разходи за държавата и заинтересованите лица не се предвиждат. Като полза следва да се посочи възможността за отделния адвокат да регистрира Еднолично адвокатско дружество, което да облекчи дейността му в общия стопански оборот, във взаимоотношенията му с държавата, гражданите и другите юридически лица, за да може да упражнява своята дейност в конкуренти и равни на останалите стопански субекти условия.

IV. Административна тежест и структурни промени

С приемането на законопроекта не се предвиждат административни промени като закриване, сливане или създаване на нови административни структури. Не се предвижда и въвеждане или изменяне на регулаторни режими и такси.

V. Въздействие върху нормативната база

Законопроектът не предвижда промени в други нормативни актове.

ВНОСИТЕЛИ: